

DECIZIE

15 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul – Svetlana Filincova

Judecători – Sveatoslav Moldovan, Dumitru Mardari

Iurie Bejenaru, Maria Ghervas

examinînd recursul declarat de către Pădureț Petru,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Pădureț Petru împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind recunoașterea dreptului la pensie,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2015, prin care a fost admis apelul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, casată hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 09 martie 2015 și emisă o nouă hotărîre prin care s-a respins acțiunea înaintată de către Pădureț Petru,

c o n s t a t ă:

La 09 iulie 2014, Pădureț Petru a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind recunoașterea dreptului la pensie.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 02 martie 1973, a fost angajat în calitate de ajutor operator de cinema în cadrul Direcției raionale de cinema Criuleni, iar, prin ordinul nr. 69 din 02 septembrie 1974, emis de Direcția de cinema Criuleni, acesta a fost transferat la funcția de operator de cinema.

Mai indică că la 17 octombrie 2013, la momentul stabilirii pensiei pentru limită de vîrstă, în stagiul general de cotizare, nu i-a fost inclusă perioada de muncă 02 martie 1973-20 februarie 1984, în cadrul Direcției de Cinematografie Criuleni, pe motiv că înscrierile în carnetul de muncă sunt incomplete, fiindu-i propusă să prezinte acte suplimentare, cum ar fi extrase din ordinele de angajare și alte acte, însă, afirmă reclamantul că a primit răspuns că în serviciul arhivă a raionului Criuleni nu există documentele personalului scriptic „Cinematografie”.

Menționează că din motivul că organizația unde a activat este deja lichidată, s-a adresat către Inspectoratul de Poliție Criuleni, unde a fost informat că în arhiva organizației a fost comisă o infracțiune de sustragere, astfel, reclamantul a informat Casa Națională de Asigurări Sociale Ciocana că este în imposibilitate de a prezenta actele solicitate suplimentar, astfel, în consecință i-a fost stabilită o pensie minimă.

Reclamantul consideră că i-a fost încălcate drepturile lui social-economice, or, înscrisurile care confirmă încadrarea în serviciu în perioada respectivă este carnetul de muncă, legitimațiile și diplomele care au fost acordate în perioada cât a fost angajat, cât și prin declarațiile martorilor.

Reclamantul Pădureț Petru solicită constatarea faptului că în perioada 02 martie 1973-02 septembrie 1974, acesta a activat în calitate de ajutor operator de cinema, iar, în perioada 02 septembrie 1974-20 februarie 1984, în calitate de operator cinema, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să includă în stagiul de cotizare(muncă) a perioadei cuprinse între 02 martie 1973-20 februarie 1984, conform înscrierilor efectuate în carnetul de muncă cu obligarea pârîntului să recalculeze mărimea pensiei.

Prin hotărîrea Judecătorei Centru mun. Chișinău din 09 martie 2015, acțiunea înaintată de către Pădureț Petru a fost admisă, s-a constatat faptul că Pădureț Petru a activat în calitate de ajutor operator cinema în perioada 02 martie 1973-02 septembrie 1974 și în calitate de operator cinema în perioada 02 septembrie 1974-20 februarie 1984, s-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să includă în stagiul de cotizare(muncă) a perioadei cuprinse între 02 martie 1973 -20 februarie 1984, conform înscrierilor efectuate în carnetul de muncă și s-a obligat efectuarea recalculării pensiei în legătură cu includerea în stagiul de cotizare a perioadei 02 martie 1973-20 februarie 1984.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2015, a fost admis apelul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, casată hotărîrea Judecătorei Centru mun. Chișinău din 09 martie 2015 și emisă o nouă hotărîre prin care s-a respins acțiunea înaintată de către Pădureț Petru.

La 18 martie 2016, Pădureț Petru a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea cererii de recurs, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2015 și menținerea hotărîrii Judecătorei Centru mun. Chișinău din 09 martie 2015.

În motivarea cererii de recurs a invocat că decizia instanței de apel este ilegală și neîntemeiată deoarece a fost emisă cu interpretarea eronată a legii și anume, nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată.

La 28 aprilie 2016, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus referință la recursul declarat de către Pădureț Petru, solicitând declararea recursului ca fiind inadmisibil.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa integral decizia instanței de apel și a restitui pricina spre rejudecare în instanța de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Din materialele dosarului rezultă că Pădureț Petru înaintînd acțiunea în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, a solicitat constatarea faptului că în perioada 02 martie 1973-02 septembrie 1974, acesta a activat în calitate de ajutor operator de cinema, iar, în perioada 02 septembrie 1974-20 februarie 1984, în calitate de operator cinema, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să includă în stagiul de cotizare(muncă) a perioadei cuprinse între 02 martie 1973-20 februarie 1984, conform înscrierilor efectuate în carnetul de muncă cu obligarea pîrîtului să recalculeze mărimea pensiei.

Fiind investită cu judecarea pricinii în cauză, prima instanță a ajuns la concluzia temeiniciei acțiunii înaintate, admițînd integral pretențiile.

Fiind investită cu judecarea pricinii în ordine de apel, instanța de apel a ajuns la concluzia temeiniciei apelului declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, casînd hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 09 martie 2015 cu emiterea unei noi hotărîri prin care s-a respins acțiunea înaintată de către Pădureț Petru.

În susținerea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că prima instanță a examinat cauza și a emis hotărîrea în ordine de contencios administrativ fără a face trimitere la normele procedurii speciale privind constatarea faptelor care au valoare juridică, respectiv cu trimitere la prevederile art. 3 a Legii contenciosului administrativ, Curtea de Apel Chișinău a respins acțiunea înaintată de către Pădureț Petru ca nefondată.

Colegiul reține că instanța de apel contrar prevederilor art. 373 alin. (1) și alin. (2) CPC și art. 373 alin. (5) CPC, nu s-a expus referitor la toate argumentele aduse de către apelant în susținerea cererii de apel, respingînd apelul prin declarații generale, reflectînd selectiv concluzii arbitrare, deși era obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel și aspectelor importante a acestui.

Or, dispozițiile art. 373 alin. (1) și (2) CPC direct indică că instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță; instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

Prin prisma prevederilor normelor legale citate supra, Colegiul reține următoarele că Pădureț Petru depunând cererea de chemare în judecată privind recunoașterea dreptului la pensie, a solicitat constatarea faptului că în perioada 02 martie 1973-02 septembrie 1974, acesta a activat în calitate de ajutor operator de cinema, iar, în perioada 02 septembrie 1974-20 februarie 1984, în calitate de operator cinema, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să includă în stagiul de cotizare(muncă) a perioadei cuprinse între 02 martie 1973-20 februarie 1984, conform înscrierilor efectuate în carnetul de muncă cu obligarea pîrîtului să recalculeze mărimea pensiei, însă, instanța de apel a lăsat fără examinare pretențiile acestuia, limitîndu-se la indicarea faptului că prima instanță a emis hotărîrea fără a face trimitere la normele procedurii speciale privind constatarea faptelor care au valoare juridică.

Astfel, examinarea superficială a cererii de apel înaintate de către Pădureț Petru, a dus la faptul că, *de facto*, pretențiile reclamantului au rămas fără examinare, or, acestea și constituie obiectul acțiunii și limitele judecării pricinii de către instanța judecătorească.

Colegiul mai reține că instanța judecătorească nu trebuie să se limiteze la examinarea acțiunii pornind de la simplul fapt al denumirii obiectului acțiunii reclamantului, la caz privind recunoașterea dreptului la pensie, or, cererea de chemare în judecată este valabil făcută chiar dacă poartă o denumire incorectă, în speță, instanța de apel urma să examineze temeinicia pretențiilor înaintate de către reclamantul/apelantul Pădureț Petru prin prisma prevederilor legale aplicabile litigiului raportate la circumstanțele constatate nemijlocit de către aceasta, însă, a evitat să o facă, ceea ce reprezintă o eroare ce nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Reieșind din limitele judecării apelului consfințite în norma enunțată, instanța de recurs reține că contrar acestor prevederi și dispozițiilor conținute în art. 373 alin. (5) CPC, instanța de apel judecând apelul nu s-a pronunțat și nu a combătut toate argumentele invocate în cererea de apel, fapt care indică

incontestabil la încălcarea de către instanță a normelor de drept procedural, precum și la examinarea superficială și evazivă a apelului.

Ca consecință, prin neexaminarea altor argumente aduse de către apelant în cererea de apel, a fost încălcat în mod direct dreptul acestuia la un proces echitabil garantat de art. 6 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, or unul din principiile a procesului echitabil este contradictorialitatea între părțile care sunt parte a procesului. Iar pentru a răspunde exigențelor articolului enunțat procedura în fața instanțelor judiciare trebuie să aibă un caracter contradictoriu, un concept similar celui al egalității armelor.

La rejudecarea pricinii, instanța urmează să țină cont de omisiunile indicate în prezenta decizie, să verifice toate circumstanțele ce prezintă importanță pentru soluționarea corectă a litigiului, să aprecieze sub toate aspectele, complet și obiectiv, conform exigențelor art. 130 CPC, probele administrate în dosar și, în dependență de situația stabilită, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

Ținând cont de cele indicate, conform art. 445 alin. (1) lit. c) al Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Pădureț Petru.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Pădureț Petru împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind recunoașterea dreptului la pensie, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului,

Judecătorul:

Svetlana Filincova

Judecători:

Sveatoslav Moldovan

Dumitru Mardari

Iurie Bejenaru

Maria Ghervas